

Tausta ja yleiskuvaus	Keskeiset hyödyt
-----------------------	------------------

HAPPEE-hankkeen suunnitteluun osallistui keväälvella 2022 runsas joukko sosiaali- ja terveydenhuollon palveluiden järjestämisestä vastaavia asiantuntijoita Eksotesta. Hankkeen tavoitteiden ja toimenpiteiden suunnittelussa ja määrittelyssä huomioitiin sekä alueelliset erityispiirteet, käynnissä ollut kansallinen Tulevaisuuden sosiaali- ja terveyskeskus-ohjelma sekä Etelä-Karjalan alueen oma kehittämistyö Yhteinen tulevaisuus - tulevaisuuden sosiaali- ja terveyskeskus Etelä-Karjalassa-hankkeessa. Myös rakenneuudistushankkeiden, kuten Joukkuepeliä-hankkeen ja PATA-hankkeen, lopputuotokset sekä johtopäätökset tunnistettiin hankesuunnittelussa.

HAPPEE-hankesuunnitelmaan kirjattiin Suomen kestävän kasvun ohjelman rahoituksen ehtojen mukaisesti alueella priorisoidut tavoitteet ja niiden kautta johdetut toimenpiteet vuodelle 2022, huomioiden myös Suomen kestävän kasvun ohjelman jatkovuodet ja kehittämisen teemat vuosille 2023-2025.

Hankkeen tavoitteet kohdentuivat osin koko alueen väestön palvelujen vahvistamiseen (toimenpiteet investoinneissa 1 ja 4) ja osin tunnistettujen, erityisen haavoittuvassa olevien ryhmien palveluiden kehittämiseen (toimenpiteet investoinneissa 1,2 ja 4). Hankkeen kehittämistyö tuki koko alueen asukkaiden sosiaali- ja terveyspalveluihin pääsyä nopeuttamalla ja sujuvoittamalla asiakkaille tarjolla olevia yhteydenottotapoja, soten palveluprosesseja ja ammattilaisten työtapoja. Tämä auttaa jatkossa ammattilaisia kohdentamaan resursseja lisää erityisesti haavoittuvassa asemassa olevien asiakkaiden kohtaamiseen ja palvelemiseen.

Hankkeen toimenpiteet vuonna 2022 sisälsivät tulevien vuosien kehittämispainopisteiden suunnittelua ja eri vaihtoehtojen vaikutusten arviointia sekä digitaalisten ja etäpalvelujen kehittämistä ja käyttöönottoa. Lisäksi vuonna 2022 purettiin tunnistettuja, koronan aiheuttamia hoito- ja palvelujonoja sekä vastattiin palveluvajeeseen kohdentamalla niihin erityisiä resursseja palveluihin liittyvien kehittämistoimien tukena. Koronan purkua ei päästy toteuttamaan hankesuunnitelman mukaisesti kuin osittain henkilöstön saatavuusongelmien vuoksi.

HAPPEE-hankkeen toimenpiteillä vastattiin alueella tunnistettuihin tarpeisiin ja palveluvajeeseen. Kehittämistoimenpiteillä vahvistettiin alueen sote-palveluiden tuottamisen kyvykkyyttä erityisesti toimintamallien ja digiratkaisujen kehittämisellä ja yhteen kytkemisellä. Digitalisaation hyödyntämisellä tavoitellaan sujuvia asiakasprosesseja, osaamisen lisäämistä ja tuottavuuden kasvua. Hankkeen ensimmäisessä vaiheessa vuonna 2022 tavoitteena oli tunnistaa ja määritellä ne asiakasryhmät, joiden palveluketjuja ja -kokonaisuuksia on tarpeen kehittää sekä se, mihin alueella on valmiutta. Tavoitteena oli laatia suunnitelma Suomen kestävän kasvun ohjelman rahoituksella toteutettavista toimenpiteistä vuosille 2023–2025. Lähtötilanteen selvittäminen ja analysointi osana hanketta loi samalla pohjaa Etelä-Karjalan hyvinvointialueen sote-palvelustrategialle, joka linkittyy tiiviisti hyvinvointialuestrategiakokonaisuuden muihin osiin kuten osallisuusohjelmaan, henkilöstöstrategisiin linjauksiin ja investointisuunnitteluun.

Hankkeen toimenpiteet käynnistettiin rahoituspäätöksen saamisen jälkeen toukokuussa 2022 ja aktiiviseksi toiminta-ajaksi jäi noin 8 kuukautta. Huomioitavaa on, että osa ko. ajasta oli kesälomakautta. Toimenpiteiden toteuttamiseen vaikuttivat keskeisesti henkilöstön saatavuuden vaikeudet, sairauspoissaolot sekä pitkittyneet arviointi- ja hankintaprosessit erityisesti ICT-kehittämisen osalta. Lisäksi organisaation ja keskeisten ICT-toimijoiden resursseja priorisoitiin loppuvuonna 2022 hyvinvointialuevalmisteluun, jonka vuoksi kaikkia hankesuunnitelman toimia ei pystytty edistämään hankeajan puitteissa.

Tavoitteet

HAPPEE-hankkeen päätavoitteena oli Suomen kestävän kasvun ohjelman mukaisesti edistää asiakkaan kiireettömään hoitoon pääsyä seitsemässä vuorokaudessa laillistetulle terveydenhuollon ammattihenkilölle perusterveydenhuollossa sekä vähentää covid-19 -epidemian aiheuttamaa sosiaali- ja terveydenhuollon hoito-, kuntoutus- ja palveluvajetta.

Päätavoite jakautui kolmeen alatavoitteeseen:

- Edistetään perusterveydenhuoltoon hoitoonpääsyä vahvistamalla ennaltaehkäisyä ja ongelmien varhaista tunnistamista
- Vahvistetaan sosiaali- ja terveydenhuollon kustannusvaikuttavuutta tukevaa tietopohjaa ja vaikuttavuusperusteista ohjausta
- Otetaan käyttöön perusterveydenhuollon hoitoonpääsyä edistävät palvelumuotoillut digitaaliset innovaatiot

Kohderyhmät:
Investointi 4 - Otetaan käyttöön hoitotakuuta edistävät palvelumuotoillut digitaaliset innovaatiot
1) Kansalaisten digitaaliset palvelut
• Alueen asukkaat, joilla on mahdollisuus hyödyntää digitaalisia palveluja.
2) Ammattilaisten digitaaliset järjestelmät
• Ammattilaiset, jotka käyttävät digitaalisia työvälineitä asiakasohjauksen prosesseissa mm. etäkonsultaatiot, chat.
• Asiakas- ja palveluohjauksen ratkaisut, asiakkuussegmentointi, yhtenäisten toimintamallien kehittäminen digiratkaisujen tuella: paljon palveluita käyttävät, pitkäaikaissairaat ja erityistä tukea tarvitsevat asiakkaat lasten ja perheiden, aikuisten ja iäkkäiden palveluissa
3) Johtamisen ratkaisut
• Toiminnanohjaus: omahoitajamallin asiakkaat, erityistä tukea tarvitsevat asiakkaat aikuisten palveluissa, kuntoutujat, iäkkäät ja vammaiset henkilöt
• Palvelutarpeiden ennakointi: mielenterveys- ja päihdeongelmista kärsivät, kuntoutujat, iäkkäät henkilöt

Tuotokset

- Etelä-Karjalan alueen digitaalisten palvelujen nykytilan kuvaus ja kypsyystason arvio
- Kansalaisen digipalveluiden selvitys ja alustava arkkitehtuurisuunnitelma tueksi alueen palvelustrategiatyöhön
- Kaksi chat-ratkaisua (opiskeluterveydenhuolto ja neuvolapalvelut)
- Yhteistyössä HUS:n Terapiat etulinjaan-hankkeen kanssa tehty suunnitelmaa RRP2-jatkokehittämiselle vuosina 2023-2025
- Promis 29+2 toteutettu toimintakykymobiiliin
- RAI-arviointimittariston osalta tehty selvitys, jossa arvioitu mahdollisuuksia integroida RAI-instrumentteja ammattilaisilla käytössä olevaan toimintakykymobiiliratkaisuun. RAI-mittarin koodaaminen mobiiliin ei ole kannattavaa.
- Digitaalista työpöytää suunniteltu ja toteutettu yhdessä Kaiku24:n kanssa. Perustettu yhteinen arkkitehtuurityöryhmä Kymsoten kanssa, jotta erityisesti teknisiin toteutuksiin liittyvät seikat pysyvät yhdenmukaisina.
- SBM-ohjaus otettu käyttöön Kaikussa iäkkäiden sosiaalipalveluihin ohjaamisessa
- Tietosuojavaikutusten arvioinnit AI-ennustemalleihin ja omahoitajan toiminnanohjaustyöpöytäratkaisuun liittyen

Keskeiset hyödyt

Toiminnanohjausjärjestelmän ja toimintakykymobiilin kehittämisessä päästiin pääosin suunnitelman mukaisiin tavoitteisiin. RAI-selvityksen ja digiroadmap-selvityksen perusteilla saatiin käsitys etenemisvaihtoehdoista jatkovuosien suunnitelmia varten. Ensilinjan asiakasohjauksen ratkaisujen osalta edettiin maltillisesti, mutta uusia digitaalisia palveluja ja järjestelmiä saatiin käyttöön ja pohja niiden laajentamiselle vahvistui.

Selvitys kansalaisen digiasiointikokonaisuudesta kytkeytyen ”hyvinvointialue-APPiin” toimii tukena hyvinvointialueen digistrategialle. 2M-IT on tuottanut appiratkaisusta alustavan vaihtoehtosuunnitelman jonka perusteella on kirjattu tekemistä tuleville vuosille HAPPEE2-hankkeeseen. Haasteena digiroadmapin laatimisessa on ollut se, että hankkeen aikana hyvinvointialueen strategiaa vasta valmisteltiin ja palvelustrategiatyö jäi vuodelle 2023. Digiroadmap kytkeytyy keskeisesti alueen palvelustrategiaan, joten sitä ei voitu tehdä ns. irrallaan.

Alueiden välistä yhteistyötä tehtiin erityisesti HUS-yhteistyöalueen toimijoiden kesken mielenterveyspalveluiden digiratkaisujen kehittämisen suunnittelussa sekä Kymsoten kanssa yhteisen Kaiku24-asiakaspalvelukeskuksen digiratkaisuihin ja toimitamalleihin liittyen.

Riippuvuudet

Kokonaisuutta haastoi IT-resurssien niukkuus sekä omassa organisaatiossa, että inhouse-yhtiöiden Meita Oy ja 2M-IT Oy puolella sekä hankintaprosessien hitaus. Tämä vaikutti erityisesti process mining-pilotin ja AI-ennustemallien toteutumatta jäämisiin. Tietosuojavaikutuksiin kiinnitettiin huomiota kehittämisessä erityisesti syksyllä 2022, kun Tietosuojavaltuutetun toimisto oli antanut ratkaisunsa koskien Terveysyhyötyarviota.Kustannustoteumassa näkyy toteutumatta jääneet toimenpiteet (hankinnat) sekä oman henkilöstöresurssin vaje.

--